

ПАМ'ЯТІ ДОЦЕНТА СВІТЛАНИ ПЕТРІВНИ РОМАНЩАК (20 ЛИПНЯ 1929 РОКУ – 31 ЛИПНЯ 2000 РОКУ)

Тетяна МАМЧУР, Маргарита ПАРУБОК, Оксана БОРЕЙЧУК

У публікації висвітлено життєвий та творчий шлях Світлани Петрівни Романщак (20 липня 1929 року – 31 липня 2000 року). За фахом – агроном-плодоовочівник, працювала викладачем ботаніки в Уманському сільськогосподарському інституті (нині Уманський національний університет садівництва). Відмічено вагомий внесок у навчальну та практичну роботу кафедри ботаніки.

Ключові слова: С.П. Романщак, науковець, викладач, агроном-плодоовочівник.

Уманський національний університет садівництва, вул. Інститутська, 1, Умань, 20301, Україна; e-mail: mamchur-tv@ukr.net; m.parubok69@gmail.com; borejchukoksana@gmail.com

In the memory of Associate Professor Svitlana Petrivna Romanshchak (20.07.1929–31.07.2000)

Mamchur T., Parubok M., Boreychuk O.

The paper highlights the life and work of Svitlana Petrivna Romanshchak (20.07.1929–31.07.2000). She was a fruit and vegetable agronomist by profession, and worked as a teacher of botany at the Uman Agricultural Institute (now the Uman National University of Horticulture). She made a significant contribution to the educational and practical work of the Department of Botany.

Key words: S.P. Romanshchak, scientist, teacher, fruit and vegetable agronomist.

Uman National University of Horticulture, 1, Instyutaska Str., Uman, 20301, Ukraine; e-mail: mamchur-tv@ukr.net; m.parubok69@gmail.com; borejchukoksana@gmail.com

У серпні 2024 р. Світлані Петрівні Романщак виповнилося б 95 років. Вона була талановитою та відданою сільськогосподарській науці в рідній Альма-матер до кінця свого життя. За фахом агроном-плодоовочівник, працювала викладачем ботаніки. Її поважали колеги та студенти.

Народилася Світлана Романщак 20 липня 1929 р. в с. Покотилове Підвисоцького району Кіровоградської області в сім'ї вчителів. Після навчання у школі в 1945 р. вступила до Уманського медичного технікуму на фармацевтичне відділення. У 1948–1953 рр. навчалася в Уманському сільськогосподарському інституті на плодоовочевому факультеті. Після отримання диплома вченого агронома-плодоовочівника була відряджена на роботу в місто Зилупе (Латвія). Два роки пропрацювала на посаді старшого агронома, згодом агрономом-інспектором у контрольно-насінній лабораторії Зилупського сільськогосподарського відділу. У період 1954–1957 рр. була агрономом колгоспу ім. Райніса Низької зони МТС Зилупського району; в.о. головного агронома Безгальської МТС Резекненського району; працювала викладачем у Скриверській середній школі для підготовки голів колгоспу за доручен-

ням Міністерства сільського господарства країни Латвії.

У 1957 р. Світлана Петрівна повернулася до України та влаштувалася інструктором районного комітету смт Буки Черкаської області. У 1958 р. влаштувалася в навчальний заклад міста Умані на посаду інженера-грунтознавця науково-дослідної лабораторії з вивчення ґрунтів. На високому професійному рівні вона досліджувала ґрунти колгоспів, радгоспів та інших дослідних установ із наданням рекомендацій для їх практичного використання. У 1962 р. була запрошена на посаду інженера-картографа до Черкаської землебудівничої експедиції.

Професійність та знання С.П. Романшчак відмітили керівники навчального закладу та запросили вступити до аспірантури у травні 1962 р. на кафедру агрохімії, ґрунтознавства. Під керівництвом професора Миколи Матвійовича Шкварука Світлана Петрівна проводила науково-дослідну роботу на тему: «Ріст і урожайність яблуні залежно від ґрунтових умов південно-західного Лісостепу України». Успішний захист відбувся в 1966 р., а в 1967 р. було присуджено науковий ступінь кандидата сільськогосподарських наук.

Науково-педагогічний шлях Світлана Петрівна продовжила в рідному інституті на посаді асистента кафедри ботаніки відразу ж після завершення аспірантури. Згодом, у 1976 р., була вибрана на посаду старшого викладача, а в 1996 р. – доцента цієї ж кафедри. Вона відмінно читала курс лекцій із ботаніки, проводила лабораторні заняття, навчальну практику у студентів факультету агрономії. Вагомим науковим доробком стали два одноосібні навчальні посібники з ботаніки й один у співавторстві з колегами кафедри (Romanshchak

1995; Romanshchak 1999; Romanshchak et al. 2000), якими користуються студенти й нині. Розробки методичних вказівок, робочі зошити для виконання лабораторних робіт з анатомії та систематики рослин, навчальної практики слугували написанню вищезгаданих навчальних видань. За її участі було збережено та поповнено фонди гербарію (УМ) разом зі студентами під час вивчення рудеральної та синантропної флори Умані, інших областей. На жаль, іменної колекції гербарію у фондах не відмічено.

Доцент С.П. Романшчак постійно підвищувала свій фаховий рівень у Центральному ботанічному саду Академії наук України (нині НБС імені М.М. Гришка НАН України), Науково-дослідному інституті фізіології рослин АН України (нині Інститут фізіології рослин і генетики НАН України), гербарних установах і зарубіжжі. Вона поповнила ботанічний розсадник кафедри як насіннєвим, так і садивним матеріалом (150 видів рослин) з ботанічного саду. Проводила наукові дослідження на тему: «Вплив антропогенного фактору, ґрунтових умов на зміну видового складу трав'янистої флори південно-західного Лісостепу України».

Увесь свій творчий запал, енергію, уміння і навички Світлана Петрівна понад 40 років віддавала рідному колективу, студентській молоді навчального закладу. Висококваліфікований педагог, організатор науково-виховного процесу, науковець у галузі сільського господарства.

Пішла із життя Світлана Петрівна 31 липня 2000 р. після нетривалої хвороби. Похована на кладовищі «Софіївська Слобідка» міста Умані. Пам'ять про неї збережеться в серцях тих, хто її знав.

ROMANSHCHAK, S.P. (1995) *Botanika: navchalnyi posibnyk*. Kyiv, Vyshcha shkola.

ROMANSHCHAK, S.P. (1999) *Anatomia i morfolohia roslyn: navchalnyi posibnyk*. Kyiv, Vyshcha shkola.

ROMANSHCHAK, S.P. HERKIIAL, Z.V., HAVRYLIUK, V.A. (2000) *Morfolohiia i systematyka likarskykh roslyn: navchalnyi posibnyk*. Urozhai, Kyiv.